

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— Egy hónap . 30.—

POLITIKAI NAPILAP

MEZŐKERESZTÉSBÉG ÉS KIADÓHIVATALI
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 40.

ELŐFIZETÉS: Kiadóhivatal és nyomda 18
Székesfehérvár 10-26

A hadiváltás-javaslat a bizottságok előtt

Budapest, március 3. A nemzetgyűlés pénzügyi és véderő bizottsága tegnap délután 5 órakor a parlament 1. számú bizottsági termében Karafiáth Jenő elnöklete alatt együttes ülést tartott, melyen a hadiváltásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták le. Iklódy-Szabó János előadó ismertette az albizottság kiegészítéseit. Résztettek Hegedűs Loránt és Belitska Sándor minisztereken kívül Gál Gaszton, Huszár Károly, Egry-Nagy János, Gyömörey György és Henczer István és a szükséges felvilágosításokat Exner Kornél, a javaslat szövegzője adta meg.

A hadiváltásról szóló javaslatot az albizottság kiegészítésével az együttes bizottság is elfogadta.

A tisztviselők segítése

Budapest, márc. 3. A keresztény nemzeti egyesülés pártjának szociálpolitikai bizottsága Bernolák Nándor elnöklete alatt tegnap este ülést tartott, melyen a köztisztviselők helyzetének javítására irányuló kormányintézkedésekkel foglalkozott.

A vita során Bernolák Nándor a betegség esetére való segítés, elsősorban a gyógyszer-ellátás kérdését tárgyalta és a törzsfizetés felemelését kívánta.

Frühwirth Máttyás a természetben való ellátásnak, mint a javítás jelenleg egyedüli módjának kibővítését javasolta.

Gerencsér Lajos a létszám-apolásról és a fizetésemelésről, Somogyi István a tüzelőanyag beszerzéséről szólt.

Budapest, márc. 3. A nemzetgyűlés külügyi, közgazdasági és igazságügyi bizottsága tegnap Huszár Károly elnöklésével ülést tartott, melyen Mikovényi Jenő előadásában tárgyalt a világháború által érintett ipari tulajdon fenntartására és visszaállítására vonatkozó megállapodás becikelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A bizottság a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben magáévá tette és tárgyalására kimondta a sürgősséget.

A Financial Times az angol-magyar kereskedelmi kamaráról

A Financial Times című londoni napi lap február 17-iki számában a következőket írja Apponyi Albert gróf elnöklete alatt megalakult angol-magyar kereskedelmi kamaráról. S.ó szerint a közöljük e rövid cikket:

A magyar politikai és gazdasági orientációra nézve jellemző tünet az Angol-Magyar Kereskedelmi Kamarának létesítése Budapesten, amely igen kedvező

auspiciumok közt történt. Részt vesz benne báró Apponyi Albert (a magyar Grand Old Man) és más hasonlóan előkelő pozíciója férfi.

Magyarország az utóbbi időben sokat szenvedett egy bécsi bolsevista csoport ügyes propagandája következtében. Sokat szenvedett azonban Magyarország, mint Középeurópa egyéb része is, a rosszul megalkotott békeszerződés miatt, amely meggyengítette őt olyan állam érdekében, amely nem igen tarthat igényt Nagybritannia barátságára.

Az entente bevonul Németországba

Az entente katonai és gazdasági rendszabályai Németország ellen

Négy napos ultimátum a német delegációnak

London, február 3. Hivatalosan közlik: A szövetséges konferencia délutáni ülésén elhatározta, hogy a jogi és katonai szakértők tanácsát szerdán kikéri, hogy értesítse a német delegációt azokról az intézkedésekről, melyeket a szövetségesek elrendelni szándékoznak. A szakértők szerdán délelőtt 10 órakor ülnek össze. A szövetségesek delegáltjai holnap délután egybegyűlnek, hogy a szakértők jelentését meghallgassák és döntsenek a német ellenjavaslatokra adandó kategorikus válaszcél.

London, márc. 3. A Reuteriroda francia körökből arról értesül, hogy Németországgal szemben az esetben, ha a szövetségesek követeléseit visszautasítja, a következő rendszabályokat fogja alkalmazni:

1. A szövetséges országokba bevitt német árukra 50 százalékos rónak.

2. Vámvonalat állítanak fel, ami a Rajna balpartját Németország többi részétől elválasztja.

3. A Rajna jobbpartján levő német szenterületeket megszállják s végül

4. Lefoglalják a német vámokat.

Berlin, márc. 2. Az amsterdami nemzetközi szakszervezeti bizottság minap a Németországra rótt feltételek tárgyában nyilatkozó jegyzéket intézett Lloyd George miniszterelnökhöz. Lloyd George táviratban válaszolt, amelyben kijelenti, hogy a tiltkozás őt nagyon meglepte.

gára. De Magyarországnak egy nagy erőssége van: sohasem pusztulhat el éhen, lévén ő a mezőgazdasági termékeknek valóságos Kánaánja. Előbb utóbb kilábol pénzügyi zavaraiából, amelyek nem rosszabbak, mint sok más nemzetéi és ismét elfoglalja régi szilárd helyét a világban.

Harc a jegybank aranykészletéért

London, márc. 3. Az entente legfőbb tanácsa 65 millió aranykoronát követel az osztrák-magyar banktól.

Egyáltalán nem emlékszik arra, hogy a háború alatt, amidőn a német imperialisztikus kormányzat a fosztogatás művét végezte, a holland szakszervezet felemelte volna tiltakozó szavát. Csak az igazságnak felel meg, hogy a háború okozói, akiknek országait a háború súlyos pusztításai megkimélték, a háború összes következményeiért feleljenek és az elpusztított országok helyreállításának költségeit viseljék.

London, márc. 3. (M.T.I.) Az Agence Havas külön tudósítója jelenti: A szövetségesek tegnap meg egyezésre jutottak arra a feleletre nézve, amelyet a tegnap beterjesztett német ellenjavaslatokra adni fognak. A német ellenjavaslatot egyhangulag elfogadhatatlannak minősítették és jóváhagyták azokat a rendszabályokat, amelyek a német birodalom makacssága miatt szükségesnek látszanak. A német küldöttséget holnap délre meghívják az ülésre, hogy a rendszabályokat tudomásul vegye. Az összes értekezleti körök a szövetségesek javaslatának szövegét a legnagyobb titokban tartják, az Agence Havas külön tudósítója mégis azt hiszi, hogy ő abban a helyzetben van, hogy részleteket közölhet a szövetségesek megbízottai által aláírt egyezményről. E részletek:

1. A német javaslatokat elfogadhatatlannak nyilvánítják.

2. A párisi egyezménynek kell továbbra is a megbe-

szelések alapjául szolgálnia azzal a megjegyzéssel, hogy a két érdekelt fél a végrehajtás tekintetében megegyezésre juthat egymással.

3. A német küldöttségnek legfeljebb négy nap határidőt engedélyeznek, amelyen belül el kell fogadnia az 1921. évi január 29-iki megállapodást.

4. Ha a német küldöttség vonakodnék ezen egyezményt aláírni, az esetben a szövetségesek két rajnai kikötőt megszállanak. Ezek nevét azonban mindaddig titokban tartják, amíg sor nem kerül erre a katonai akcióra.

5. Ha a németek továbbra is makacskodnak és rosszindulatot tanúsítanak, akkor gazdasági büntető rendszabályokat is alkalmaznak velük szemben. Így: a szövetségesek országában eladott német áruk védelésének felét visszatartandók, külön vámigazgatást rendeznének be, amely a fönaldélti bizottság felügyelete alatt működne a Rajna balpartját elvágná a jobbparttól. Ma este hír szerint külön egyezményt fognak aláírni, amely részletezi a bizottság kiterjesztésének hatáskörét.

London, márc. 3. A szövetségesek tegnap rendkívül fontos döntést hoztak, amikor elhatározták, hogy a katonai és jogi szakértőket is bevonják a tanácskozásokba és a megbeszélések eredményét csak azután közlik a nemetekkel.

Ma már nem is kétséges, hogy az entente bevonul Németországba. Ezt a kérdést már végleg eldöntöttnek tekintik, a jogi szakértők feladata csupán annak megállapítására vonatkozik, hogy a versaillesi békeszerződés értelmében a bevonulás megősténbelik-e május 1. előtt, vagy csak azután, Briand amellett van, hogy az entente csapatok rögtön vonuljanak be Németországba, míg Sforza római olasz külügyminiszter úgy vélekedik, hogy a katonai sétát halasszák el májusra.

Páris, márc. 3. A Havas-iroda külön tudósítója jelenti, hogy a szövetségesek képviselői azt határozták, hogy a német javaslatot nem tárgyalják tovább. Ma elnyitják válaszukat, amit osz-

törtökön átadnak a német delegátusoknak.

A katonai és gazdasági szakembereket ma délelőtt 10 órakor ülésre hívták össze, melyen jegyzéket terjesztenek elő arról, hogy Németország hol és mivel vétett a versaillesi szerződés ellen. Ez a jegyzék az alapja a németekkel szemben tervezett megtorló intézkedéseknek, mivel Németország ki nem elégítő válasza ismét bizonyosságát szolgáltatja rosszhírnéltségének.

A tervezett rendszabályok a megszállott rajnai területek jövedelmének lefoglalását, külön vámrendszer szervezését, végül a szenterületek megszállását tartalmazzák.

Formagét, a francia külügyminisztérium gazdasági tanácsadóját, tegnap este Londonba várják.

A német gyarmatok

Páris, márc. 3. A népszövetség tanácsának nevében *Da Cunha* az Egyesült-Államoknak a mandátumok szétosztására vonatkozó jegyzékére azt válaszolta, hogy a népszövetség tanácsa nem hozza meg döntését anélkül, hogy az Egyesült Államoknak alkalma nyíljon véleményének kifejezésére.

Ami az afrikai német gyarmatokat illeti, a népszövetség tanácsa ennek a kérdésnek elintézését elhalasztja a népszövetség legközelebbi konferenciájáig, amelyre az Egyesült Államokat is meg fogja hívni.

Yap szigetének japán részről való átadása ügyében a népszövetség tanácsa rámutat arra, hogy ezt a legfőbb tanács nem pedig a népszövetség tanácsa határozta el.

A népszövetség tanácsa azonnal megküldte jegyzékét a szövetséges hatalmaknak.

Szmirna és Thrácia

London, február 3. A görög küldöttség elutasító választ kapott Athénből a szövetségeseknek arra a javaslatára, hogy Tráciába és Szmirnába nemzetközi vizsgálóbizottságot küldjenek. A görög kormány álláspontját *Kalogeropoulos* közölni fogja a legfőbb tanácsal. A görög miniszterelnök jegyzékét fog átnyújtani a szövetségesek képviselőinek, amelyhez kivonatban mellékeli a görög kamara február 28-iki ülésének naplóját.

Angol-amerikai konfliktus?

London, február 3. A távozó amerikai nagykövet tiszteletére adott banketten, melyen a velszi herceg is résztvett, beszédet tartott, amelyben többek közt a következőket mondta:

— Jaj azoknak az angol és amerikai vezető államférfiaknak, akiket annak büne terhel, hogy a két nemzet közt összeütközésre került a dolog.

A három békeszerződés

Páris, márc. 3. (Havas.) A nagykövetek konferenciája különböző katonai kérdésekkel foglalkozott,

melyek a versaillesi, saint germaini és trianoni békeszerződésekből következnek.

Benes beszámoló

Prága, március 3. A szenátus bizottságának mai ülésén *Benes* dr. külügyminiszter jelentést tett Európa nemzetközi helyzetéről, *Mayer* dr. osztrák kancellárral folytatott tárgyalásairól, az olasz kormányról és a Vatikánról tett római látogatásáról és megvilágította a nemzetközi kérdések ál-

lását, amiket párisi és londoni utja alkalmával tapasztalt és kiemelte különösen, hogy Anglia és Franciaország között Németországgal szemben teljes az egyetértés.

A szerbek Cattaróban

Zágráb, március 3. A jugoszlávok tegnap átvették a francia megszálló csapatoktól *Cattaro* várát, 12 torpedónaszádót és 2 hadihajót.

Nyomozzák

a lázító röpcédulák terjesztőit

A tegnap Debrecen utcáin ismeretlen tettesek által terjesztett lázító röpcédulák ügyében úgy ma, mint már tegnap is teljes erővel folytatta nyomozó munkáját a debreceni államrendőrség. Sajnos, ez a nyomozás ez ideig még nem hozta meg a kívánt eredményt: a röpirat szerzőinek, vagy legalább terjesztőinek felderítését.

Az eredménytelenség okát a rendőrség elsősorban a debreceni közönség végtelen közönyösségében látja. A rendőri nyomozás megállapításai szerint százan és százan vettek fel az utcán röpiratokat és óriási azoknak a száma is, akik a röpcédulát

ismeretlen egyénektől kapták. És mégis, bár már nagyon sok kihallgatás történt a röpirat-ügyben, ez ideig senkisémet akadt, aki a cédulák titokzatos terjesztőiről személyleírást, felvilágosítást tudott volna adni.

Mindazonáltal a rendőrség mégis kapott bizonyos adatokat, amelyek utmutatása szerint elindulva reméli, hogy rövid idő múlva eredményt produkál az ügyben. Illetékes helyről ma nyert információink szerint a rendőrség még szigorú titokban tartja kutatásai eredményeit, de minden kilátása megvan rá, hogy pár nap alatt sikeres eredményeket hozhat nyilvánosságra.

Friedrich István lakása

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, márc. 3. A nemzetgyűlés mai ülésén *Rakovszky* István elnökölt. A beérkezett kérvények közt van a *Koszó* István által benyújtott kérvénye a II. Rákóczi Ferenc — kuruc szövetségnek a *sajtókamarák* felállítására tárgyában.

Napirend előtt *Ferdinándy* Gyula kijelenti, hogy a multkorai személyes kérdésben való felszólalását tévesen úgy magyarázták, mintha ő a nemzeti hadsereg ellen foglalt volna állást. Kijelenti, hogy ő a nemzeti hadsereg iránt a legnagyobb szeretettel viseltetik, a nemzeti hadsereggel áll vagy bukik az ország.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter ezt a nyilatkozatot köszönettel veszi tudomásul.

Mikóvnyi Jenő, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését a *háborútól érintett ipari tulajdon fenntartására és visszatartására vonatkozó megállapodás* becikkelyezése tárgyában, amelyre ki mondják a sürgősséget és kitűzik a hoinapi ülés napirendjére.

Az *italmérés* illetékről szóló javaslat részletes tárgyalásánál minden egyes szakasznál több felszólalás hangzik el.

A 12. §-nál elfogadják *Haller* József módosítását, amely szerint 12 éven aluli gyermeket nem szabad szeszess italtól küldeni.

A javaslat összes szakaszainak letárgyalása után *mentelmi ügyeket* tárgyalnak, többek között *Friedrich István lakásügyét*.

Legeza Pál előadó javasolja, utasítsa a nemzetgyűlést az igazságügyminisztert, hogy *Friedrich István* kilakoltatására nézve az udvarnagyi bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül.

Rassay Károly indítványozza, hogy a javaslatot úgy fogadják

el, hogy *Friedrich István* okvetlenül benthagyandó a lakásban.

A javaslatot ezzel a módosítással elfogadják és ezzel az ülés véget ért.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDÉNÉL.

A román földbirtokpolitika Erdélyben

Zürichből jelentik: A francia lapok egy része legutóbb a Havas-ügnökség bukaresti jelentését közölte, amely szerint az erdélyi magyar nagybirtokosok nemzeti propaganda címe alatt küzdenek a román kormány ama törekvése ellen, hogy a földbirtokreform útján kisbirtokosozást teremtsen.

Ezzel szemben a *Schweitzerische Telegraf* információ megállapítja, hogy a háboru előtt Erdélyben a kisbirtokosok száma 70 százalék volt, a nagybirtokos 108 százalékával szemben. A román kormány földbirtokpolitikája különben az illető birtokos nemzetisége szerint igazodik. Míg a nemzeti kisebbségekhez tartozó közép- és kisbirtokosok földjét kíméletlenül kisajátítják, addig az imperialista román nagybirtokosok latifundiumait eddig teljesen megkímélték.

Érdekes például, míg Maros-tordamegye Maroskece községében *Gáspár János magyar gazda* 28 holdjából 25-öt elvettek és a kolozsmegyei szász birtokosokkal szemben épen úgy jártak el, addig *Vlár* aurl volt román miniszternek a hunyadmegyei ezer-

holdas birtokát, továbbá *Vajda-Vojvoda* Sándor volt miniszterelnök erdélyi latifundiumát teljesen érintetlenül hagyták.

Baltazár püspök Nyiregyházán

A szabolcsmegyei református egyházmegye ma délelőtt ünnepélyes keretek közt iktatja be világi főgondnoki állásába *Ujfalussy* Dezső dr. nyugalmazott főispánt. A beiktatást *Baltazár* Dezső dr. püspök végzi, aki ma reggel fél kilenc órakor autón indult el Nyiregyházára. *Baltazár* püspököt útjára *Kiss* Ferenc egyetemi tanár nemzetgyűlési képviselő, a tiszántúli egyházkerület főjegyzője, *Kun* Béla dr. egyetemi tanár, egyházkerületi világi főjegyző és *Erdős* Károly dr. lelkész képzőintézeti igazgató kísérték. A püspök még az éjszaka folyamán visszatér Debrecenbe.

Amerikai tudós a magyar kultúra fölényéről

Stewart Culin, az etnologia jövevű tudósa változatos és tevékeny életet folytatott és sokat utazott. A közelmúlt évek során sok időt töltött a távoli keleten és a ruhamintáknak és textilárúknak az a gyűjteménye, amelyet a Brooklyn-Muzeum részére gyűjtött össze, — lévén a muzeum etnológiai osztályának a vezetője — nagy szolgálatot tesz az amerikai gyárosoknak és mintaszabászkodóknak. Utoljára Közép- és Kelet Európába ment, hogy gyűjteményeket szedjen össze Cseh-Szlovákiában és Romániában. Utjának eredményéről az alábbi nyilatkozat adhat némi tájékoztatást, amelyet a clevelandi „Szabadság”-ban olvasunk.

Magyarországnak, mint nemzetnek és mint államnak helyreállítása és biztosítása egyik legfontosabb kötelessége az igazság és emberségesség szellemével telített világnak. Eppen most jötem vissza magyarországi látogatásomból. Véletlenül kerültem oda, minden ajánlás nélkül és a nélkül, hogy szándékomban lett volna hosszabb látogatást tenni. Eredetileg két napot szántam az ott tartózkodásra és a két naphoz végül hónapok lettek. Ez fájó szívvel hagytam el ezt az országot. Mint idegen érkeztem oda és a barátok özőnétől bucsuztam el, megtelve a tiszteletnek és bámulatnak legnagyobb mértékével a magyar nép lovgias érzése, kultúrája és intelligenciája iránt.

Immár rájöttem arra, hogy nincsen a civilizált világnak olyan országa, amelyről Amerika valószínűleg oly keveset tudna és amelyről oly tökéletesen téves értesülései lennének. A nép művészi érzékének igazolására szerzett gyűjteményeim részben arra vannak hivatva, hogy megváltoztassák ezeket a téves értesüléseket, de még jobban megteszi majd azoknak a nagyszerű nyomdaipari művészettel készített és illusztrált modern magyar könyveknek az a sorozata, amelyből a nyilvános könyvtárakban még eddig nem voltak példányaink. A textil-minták és ruhaneműk, amelyeket a Brooklyn Muzeum részére gyűjtöttem, ott kerülnek kiállításra és felhasználásra, míg a könyvek, amelyeket országszerte kiállítani szándékozom, tanúságai lesznek annak a veszélyeztetett kultúrának, amely kultúra keleti Európát századok óta világította meg.

Szerte utaztam Magyarországon, meglátogatva városokat és falvakat, miközben a nép minden osztályával bizalmas viszonyba kerültem. Mindenütt, dacára a zavaros helyzetnek és nagy nyomorúságnak, megkülönböztetett udvariassággal és tisztelettel fogadtak.

Legfőképpen azonban a legnagyobb bámulat hangján kell megemlékezni a magyar tudósokról, akik a legnagyobb nyomorúságosabb helyzetben is helyeiken maradtak és folytatják a munkát a kultúra és az emberiség érdekében. A budapesti iparművészeti múzeum, az iparművészeti társaság és az iparművészeti iskola a világ legnagyobb és legjobban vezetett hasonló intézményeinek sorába tartozik. Most ezek is segítségre szorulnak és ezek felségítése csaknem annyira fontos és

szükséges, mint élelemmel ellátása az éhezőknek.

Ottartózkodásom egész ideje alatt egyetlen panaszszt sem hallottam és senki sem kért tőlem semminemű segítséget. Jelen ténykedésem senki felszólításának sem a következménye, hanem az csupán a saját megfigyeléseimen alapul. Igen sok nyersanyag: gyapju, réz stb. teljesen hiányzik. A kereskedelmet és ipart helyre kell állítani. Nézetem szerint az ez irányban segítség sokkalta fontosabb, mint az, amelyre a jelenlegi segítőakciók irányulnak, mert az utóbbiaknak a hatása csak rövid ideig tartó lehet. A helyesen megállapított és megértett magyar kérdés kell, hogy utat találjon minden egyes intelligens amerikaiaknak úgy elméjéhez, mint szívéhez.

Az ország kálvinista társadalma a Nagytemplom megnyitási ünnepén A volt honvéd-theológusok testületileg vesznek részt az ünnepen

A Nagytemplom március 9-iki, országos ünnepség keretében való megnyitására még egyre érkeznek a jelentkezések a püspöki hivatalba.

A március 9-iki ünnepségen és a presbíterek országos kongresszusán való részvételükről ma Üllő, Beregdaróc, Nemespocsaly, Tiszaoszlány, Geszteréd, Germely, Tök, Nyirpazony, Balatonendréd, Hajdudorog, Székely, Nyiribrony, Döge, Kállósején, Vitha, Kótaj és Megyaszó községek presbíteriumai értesítették a püspöki hivatalt.

Ugyancsak ma küldött értesítést részvételéről *Kecskemét* és *Győr* város református presbíteriuma. *Kecskemétről* Hetessy Kálmán dr. és Muraközy Gyula lelkészek vezetése alatt Bordás Dezső főgondnok, Horváth Mihály dr. főorvos, Garzó Béla dr. főgimnáziumi igazgató, Sándor István dr. polgármester, Hejas István, ifj. Szappanos Elek, Széll János, Tartó Sándor és Héjjas Ferenc földbirtokosok, Gere Mihály ellenőr és a kecskeméti ref. leányegylet képviselőiben Sárközy Margit jönnek Debrecenbe. *Győr* város presbíteriuma az ünnepségeken Czegléd lelkésszel, Rostettel főgondnokkal és Kovács gondnokkal képviselteti magát.

Nagyobb, 14 tagú küldöttség jön Debrecenbe március 9-én *Jászberényből*. A *gyurói* egyház-község presbíteriumának képviselőiben *Vasady-Balogh* György nemzetgyűlési képviselő érkezik Debrecenbe.

Vértes község presbíteriuma szintén 14 tagú küldöttség megérkezését jelentette melenghangu, a debreceni református egyház-községhez intézet átiratában. A presbíterium — mondja az átirat — hírlapokból, szóbeszédből tudott már egyetmást arról a szegyenletes esetről, amely nem is annyira a meggyalázott szegyen, mint inkább a meggyalázóra és szomorú árnyékot vet erre a mai, felekezeti gyűlölettel teljes és nehéz időkben is csak egyetlenlenkedni tudó korszakra,

amelyben úgy látszik, mintha »aki bírja, mara« elv kezdene újra lábra kap.

Az átirat bekerül a rengeteg részvétellel közbe, amely az ország minden részéből érkezett a debreceni református egyház presbíteriumához.

A Nagytemplom megnyitásának ünnepén és a presbíterek országos kongresszusán különben testületileg vesznek részt

a debreceni egyetem volt honvéd theológusai,

akik 1914 novemberében, lemondva hadmentességükről, önként jelentkeztek katonai szolgálatra. A debreceni Alma Mater ekkor 42 theológus fiát bocsátotta el, hogy biblia helyett fegyverrel szolgálják hazájukat. A 42 honvéd theológusból 13 esett el a harcúterén, vagy halt sebeibe a különböző kórházakban, heten az ország megszállott területein tartózkodnak, úgy, hogy a rendezőség csak huszonkettőnek megjelenésére számíthat.

Az egykori theológusok — ma már csaknem valamennyien lelkészek — palástosan, zászlójuk alatt vonulnak a Nagytemplomba, ahol az urasztala mellett állanak fel. Fél 12 órakor a presbíterek országos kongresszusán vesznek részt, ahol a kongresszust nevükben *Kerekes* György Imre fogja üdvözölni. Délután az O. R. L. E. kongresszuson *Tihanyi Kiss* Sándor lelkész, egykori bajtársuk tart beszédet.

A honvéd-theológusok vasárnap, 10-én délelőtt a Kossuth-utcai temetőben eltemetett bajtársuk: *Leel-Óssy István* sírját keresik föl, ahol *Török* József tart az elesett bajtárs felett emlékbeszédet. Ugyancsak délelőtt látogatják meg a *hősök* temetőjében *Szabó* Gerő honvéd-theológus sírját, aki az egyik debreceni kórházban pusztult el sebeiben. A *hősök* temetőjében pihenő bajtárs sírjánál szintén *Török* József beszél.

„A magyar és osztrák kereskedők voltak a monarchia legfőbb támaszai!”

Nortcliff lord a »Habsburg-birodalom« szétesésének okairól

Mialatt idehaza a pártok, különféle vonatkozásban, egymást okolják a háboru elvesztésével, a hadsereg összeomlásával, a forradalmak előidézésével, — addig *Nortcliff* lord, az entente propagandájának vezetője, magának tulajdonítja a volt monarchia szeret hullása előfeltételeinek megrementését.

Nortcliff lord önvalomásában elmondja, hogy kiket mivel igyekezett rábirni a hűtlenségre, az engedelmesség megtagadására. Az osztrák-magyar hadsereg olasz, szláv és román katonáihoz — őrszárók és repülőgépről való leszállás útján — milliószámra olyan röpiratokat juttatott, amelyek nemzeti felszabadulást ígértek a Habsburg-uralom megszűntével. A földművelőknek minden monarchiabeli nyelven ugyanígy a nagybirtokok felosztását, az adózás csökkentését és a köte-

lező katonai szolgálat megszüntetését helyezte kilátásba. Az intelligenciát kultúrezemékekkel igyekezett meghódítani.

— A propagandának legnagyobb akadályai a magyar és az osztrák kereskedők voltak, akik a monarchia legfőbb támaszainak bizonyultak. Szinte jellemző, hogy a merkantil-köröket még csak megkörnyékezni sem lehetett, kémeiket sem tudtuk közülök kapni, mivel nagyon jól érezték magukat a kettős monarchia kebelében és kitarátan ragaszkodtak a dinasztiahoz, amelynek a nemzetiségi vidéken valóságos főkortei és helytartói voltak, akik tulajdonképpen védői voltak államuk előretolt bástyáinak...

Mindezt *Nortcliff*, az ellenséges *Nortcliff* állapítja meg csakis a kereskedőkről, az egykori nagyhatalom főtámaszairól.

Románia el akarja ragadni a rutén megyéket

Máramarosszigetet nem adja át a cseheknek

Bukarest, márc. 3. (Bud. Tud.)

A szenátusban *Take Jonscu* egy hozzáintézett interpellációra a következőket válaszolta:

— A máramaros kérdés már többé meg nem változtható. Legfeljebb csak arról lehet szó, hogy Románia és Csehszlovákia bizonyos területrészeket kicseréljenek. Ha a rutén földet Csehszlovákia nem tudja megszerezni, akkor azt Románia, bármily nagyok legyenek is a nehézségek, maga foglalja el. Máramarossziget átadásáról szó sem lehet, amint hogy valamennyi szomszédunk előtt nyíltan hangoztatjuk, hogy Románia egy talpalatnyi földet sem enged át.

A kommunisták terrorja Baranyában

Budapest, március 3. A *Reggeli Hírek* jelenti: Mint ismeretes, az entente jegyzéket intézett a belgrádi kormányhoz, hogy ne avatkozzék bele Baranya ügyeibe. A szerb kormány ennek a jegyzéknek a hatása alatt látszólag teljesen magukra hagyta a baranyai kommunistákat, titokban azonban még ma is érintkezést tart velük és a baranyai kommunisták még ma is a belgrádi kormánnyal egyetértve intézik Baranya sorsát.

Ennek a vállvetett munkának eredményeként a pécsi szocialisták a múlt hónap végén proklamációt tettek közzé. Ebben bejelentik, hogy a szocialista párt partbizalmi testülete a múlt év végén közzetett proklamációban megállapított álláspontját a politikai helyzet megváltozása folytán feladja és taktikai okok miatt nagyon

szigoruan ragaszkodik ahhoz, hogy a baranyai területek ügyeit, miként a múlt év decemberi proklamáció megjelenése előtt, a jövőben is tiszta szocialista közeg vezetése alatt intezik. Ettől az elhatározástól most már nem térnek el mindaddig, amíg valamely gatló körülmény erre a pártot nem kényszeríti. Hangsúlyozza a kiáltvány, hogy a pécsi szocialista part ennek az elhatározásnak nemélt keresztülvitelével az összes proletárok érdekét kívánja szolgálni.

Végül a pártbizalmi testület felhívja a megszállott baranyai testület városi és községi közigazgatási szerveit, hogy tiszta szocialista alapon haladéktalanul kezdjek meg munkésüket.

A pécsi szocialista párt állásfoglalásának következményeként az egész megszállott baranyai területen az ismét korlátlan hatalommal felruházott kommunisták a leghallatlanabb terrort fejtik ki. Egyébként a baranyai falvakban a kommunisták elénk agitációt fejtenek ki az új községi képviselőtestület megválasztásának előkészítésére. *Linder*, hogy állásában meg maradhasson, végleg behódolt a kommunistáknak és maga is résztvesz a választások előkészítő munkájában. Mindenütt, ahol megjelenik, népgyűlést hivat egybe és a gyűlésen határozati javaslatot fogadhat el amely tiltakozik a régi Tisza-fele törvény alapján megválasztott képviselőtestület működése ellen és követeli az egyenlő, titkos választójog alapján a képviselőtestület újból való haladéktalan megválasztását.

VILÁGNYELVEK!
ROSE-nyelviskola
Széchenyi. utc. 42

A budapesti iőzsde

Budapest, március 3.

Értéktőzsde: Az irányzat lanya. Arak: Magyar Hitel 1785, Osztrák Hitel 950, Jelzálogbank 435, Leszámitoló 785, Hazai bank 700, Angol-magyar 850, Magyarolasz 415, Alt. takarékné 1000, Borsod-Misk. 3500, Concordia 2725, Bánya és kohó 4475, Salgó 6650, Urikányi 5050, Ganz-Danub. 19900, Ganz-vill. 4400, Rima 3500, Schick 1240, Lipták 574, Láng 1220, Brassói, 4800, Nasica 14.500, Alt. fa 2835, Magyar erdő 1640, Országos faterm. 2265, Izzo 4550, Papír 4075, Cukor 17.000, Lámpa 2750, Ostermelő 975, Gummi 3700, Telefon 3700, Adria 8150, Atlantica 5995, Közuti 1350, Déli-vasut 2180, Allamvasut 3900, Trust 3100.

Valutapiac: Az irányzat lanya. Arak:

Napoleon 1345-1385, Dollár 433, Francia frank 3175, Márka 7-11, Lira 16-70, Romanov 1-85, Lei 5-75, Sokol 5-62, Svájci frank 72-76- Kor-dinár 11-35, Bécsi 0-65-0-66, Lengyel márka 0-45.

Zürichi devizák

Zürich, márc. 3. (Zárlat.) Budapest, 1:37 és fél, Bécs, 1:30, Osztr. helyezett 0:90, Berlin 9:55, New-York 601:50, Prága 7:55, Zágráb 3—, Bukarest 7:95.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyének menekült-hélyeget!

Felgyújtották a trieszti hajógyárat

Véres harcok Triesztben és Firenzében

Róma, márc. 3. Firenzében és Triesztben véres utcai harcok voltak a kommunisták és nacionalisták között. A trieszti San Majbogyár telepeit a kommunisták felgyújtották.

Trieszt, márc. 3. A trieszti eseményekről még a következőket jelentik: Leitschban a jugoszlávok letépték az olasz zászlókat, minek folytán összeütközésre került a sor. A trieszti lakosság bazafias tüntetést rendezett. E közben érkezett a híre annak, hogy egy kocsi, melyben trieszti nők is ültek, rálőttek. Egy ember meghalt. Az elkéseredett tömeg erre a jugoszláv és szocialista épületek előtt tüntetett. A rendőrség közbelépése megakadályozta a nagyobb összeütközéseket.

Róma, március 3. A *Giornale d'Italia* Triesztből arról értesül, hogy a szocialisták bosszúból a munkáskamara felgyújtásáért, a *san-marcoi Stabilimentot gyújtották fel.* Egy readórt megöltek. Számos letartóztatásról érkeznek jelentések.

Konfetti és serpentin minden mennyiségben kapható Hegedűs és Sándor irod. r. t. papírkereskedésében.

Uj tavaszi divatlapok érkeztek Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésébe Piac-u. 34.

Abrányi Emil kapta meg a Városi Színház bérletét

Budapest, márc. 3. Nagy feltűnést kelt, hogy a fővárosi népszínházi bizottsága tegnap tartott ülésén véglegesen döntött a Városi Színház bérletéről és pedig az állam ajánlatát elvetelte és Abrányi Emilnek, az Operaház volt igazgatójának ítélte oda a bérletet, bizonyos anyagi kikötések mellett.

A kormány hivatalos lapja, a most megjelenő *Reggeli Hírek* a határozattal kapcsolatban ezt írja:

»A döntés kínos meglepetést keltett mindenütt, mert az egyes pályázók között az elhelyezést kereső magántőke kapta meg az állammal szemben a bérletet. Ezt a taktikát a leghatározottabban elítéljük, ez egészen beleilleszkedik a nyomdász-sztrájk által teremtett helyzetbe.

Ez a magántőke taktikát vál-

toztatva azt hirdette, hogy a bérletet feltétlenül az állam kapja meg. Ezzel elvonták a figyelmet az államot támogató tényezők figyelmét a kérdésről és a bizottságnak azok a tagjai, akik eddig semlegesen viselkedtek, hirtelen csatlakoztak Abrányi ajánlatához.

Abrányi személye ellen nem eshetik kifogás, azonban a mögötte álló magántőke nem az, a mely garanciát nyújthat arra, hogy a színház vezetésében azok a szempontok érvényesülnek, melyek elhajlanak attól a stílustól, melyet a zsebre dolgozó magántőke tett urrá a fővárosi színpadokon.

Az állam pályázatának mellőzésével nemcsak az államot érte sérelem, hanem a magyar művészetet. Ennek nevében követeljük a reparációt.

Agyuharc Pétervár utcáin Trockij és Lenin Krimiába menekültek — Leszállították a munkások és katonák élelmiszer adadjait

Bécs, márc. 2. Az ukrán sajtóügynökség rigai jelentése szerint Lenin a moszkvai szovjet teljes ülésén az ország bel- és külpolitikai helyzetéről nyilatkozva kijelentette, hogy *Szovjet-Oroszország élelmiszer helyzete egyre válságosabb, úgy hogy tavaszra elkerülhetetlen a katasztrófa.*

Bécs, március 3. A kankázus szovjetellenes felkelés egyre terjed. Az örmény nacionalista csapatok is visszazoritják a vörös csapatokat. Pétervároli zendülés tört ki. Itt különösen a munkásnegyedekben daltak heves harcok. A kronstadli zendülő matrózok a pétervári felkelők segítségére siettek. Az utcákon ágyukkal lövöldöznek. A pétervári szovjet, minthogy képtelen erőszakkal telőzni a mozgalom, tárgyalásokat kezdett a felkelőkkel.

Páris, márc. 3. Revali Lloyd-távirat megerősíti a pétervári és moszkvai forradalom kitörését. Trockij és Lenin állítólag a krimi félszigetre menekültek.

Bécs, márc. 3. Rigai esti lapok jelentik Helsingforsból: A bolsevista hatalom birtokosai ellen megindított munkássztrájk vezetőit a Moszkva melletti Verébhegyen gépfegyverekkel agyonlőtték.

Bécs, márc. 3. (Bud. Tud.) Mint a *Wiener Mittags-Zeitung* értesül, az ukrán sajtóroda a következő jelentést kapta Bukarestből: Tifliszi jelentés szerint a kubáni felkelő ukránok Asserbeidsanban a török felkelőkkel meggyeztek és együtt harcolnak a moszkvai megszálló csapatok ellen. Már is jelentékeny eredményeket értek el.

Brüsszel, márc. 3. Ma egy Finnországból érkezett távirat megerősíti azt a hírt, hogy Oroszországban forra-

dalom tört ki. Péterváron a matrózok és munkások megtámadták a katonaságot.

Páris, márc. 3. (Szikratávirat) Finnországon keresztül újabb komoly jelentések érkeznek a bolsevistaellenes zavargások terjedéséről. A helyzetből ma már annyi áll tisztán, hogy február 21-óta Péterváron és Moszkvában rettenetes harcok dúlhattak. A szovjetkormány több vörös katonai alakulatot kénytelen volt lefegyverezni. A zendülők ellen nagyrészt mongol zsoldosokat használt fel a szovjetkormány. A mozgalom közvetlen indító oka az inséges élelmiszer helyzet. A szovjetkormány ugyanis most jutott el odáig, hogy kénytelen volt a munkások és katonák fejadajait is a minimumra redukálni.

Wrangel Budapesten?

Prága, február 3. A lapok azt a valószínűtlen hírt közlik, hogy Wrangel tábornok legközelebb Konstantinápolyból Budapestre utazik, hogy tárgyalást kezdjen az Oroszország ellen irányuló közös akció tárgyában.

A szovjet elfogadta a román feltételeket

Bukarest, március 3. Csicserin orosz népbiztos szikratáviratban tudatta *Take Jonescuval*, hogy Románia előzetes békefeltételeit a tanácskozás alapjául elfogadja.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában.

Sókiosztás

A hatósági sójegy ötödik szelvényére kétféle kilogram darált sót lehet vásárolni annál a kereskedőnél, hol a sójegy elő van jegyezve.

A só ára csomagolás nélkül kilogramonként 11 korona.

Csomagolásért kilogramonként 40 fillér számítható fel.

Kereskedők a jegyekre szükséges mennyiségben felül 25 százalékkal több sót vehetnek. E mennyiséget jegy nélkül hozhatják forgalomba.

A sójegy ötödik szelvénye március 26-ig érvényes.

Beváltott jegyeket április 2-ig lehet elszámolni.

Debrecen, 1921. március 3.

Közélelmiszeri ügyosztály

HIREK.

Tovább tart a budapesti nyomdászsztrájk. Budapesti tudósítónk jelenti: A nyomdászsztrájkra vonatkozó tárgyalások, amelyek szünet nélkül tartanak, még a mai nap sem vezettek eredményre. A lapok ezek szerint ma még nem jelennek meg.

Halálos baleset erdőirtás közben. A Halápon folyó erdőirtási munkálatoknál tegnap halálos szerencsétlenség érte Kuln Gyula 43. éves kismarjai születésű borbélysegédet, aki ideiglenesen tuskóki termeléssel foglalkozott. Egy hatalmas törgy fa törzse amelyet háromszorosan dinamit adaggal akartak kirobbantani, Kulnra zuhant és a szerencsétlen embert összezúzta. Társai teljesen összeroncsolt állapotban húzták ki a fatörzs alól.

K. Gy. ügye a tábla előtt. Annak idején megirtuk, hogy a debreceni törvényszék vádtaácsa szabadlábra helyezte K. Gy.-t, akit a vizsgálóbíró a Nagylemlom meggyalázásában való büntetés részesség gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte. — Az ügyészség felfolyamodással élt a szabadlábra helyező vádtaácsai határozat ellen, amelynek folytán ma került K. Gy. ügye a debreceni kir. ítélőtábla elé. A tábla helyben hagyta a törvényszék szabadlábra helyező végzését.

A muzeumi bizottság ülése. Debrecen város muzeumi és könyvtári felügyelő bizottsága márc. 4-én, pénteken délután 4 órakor a Csokonai-kör termében ülést tart. Az ülés tárgyai lesznek: 1. Elnöki előterjesztés a Déri-muzeum tárgyában. 2. Muzeumigazgató előterjesztése a Déri-muzeum telkei megszüretése iránt. 3. Jelentés a muzeum 1920. évi működéséről és állapotáról. 4. Elszámolás a muzeum 1920. évi állami segélye felhasználásáról. 5. Az 1921. évi 16.000 kor. államsegély felhasználásának terve. Munkarend és költségvetés. 6. Folyó ügyek.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei: A kedvezményes ellátásra nem igényjogosult városi vállalatok alkalmazottai és nyugdíjasai lisztjüket mai naptól kezdve Pénzügyi palota földszint 12. sz. alatt kivált-

hatják. Márciusi árjegyzékünket tagjaink figyelmébe ajánljuk: Gyümölcsiz 58 K, rizs 62 K, datolya 65 K, bab 12 K kilogramonként és gyufa, valamint mindennemű fűszerárak fiókárudánkban korlátlan mennyiségben kaphatók.

— **Kratochwill ezredes Debrecenben.** A városi tanács mai ülésén került nyilvánosságra, hogy Kratochwill Károly ezredes, a debreceni új katonai körletparancsnok tegnap este Debrecenbe érkezett. A hatóságok még nem kaptak értesítést, hogy az új körletparancsnok mikor veszi át hivatalát.

— **Sinért fát.** A városi tanács már régebben rekompenciációs üzletet kötött a máv. igazgatóságával olyképen, hogy a máv. 2163 folyóméter sinpárt és hozzávaló felszerelést adott a városnak az erdei iparvasút céljaira, a város viszont 800 úrméter tűzfát és 750 köbméter műfát adott a mávnak. A sint a máv. le is szállította, a város azonban nem tudta a fát leszállítani. Most a máv. igazgatóságának egy kiküldöttje járt Debrecenben és megállapodást létesített az erdőhivattal, hogy a még hátralevő famennyiséget a máv. maga termeli ki. Ezenkívül ma a máv. igazgatósága és a városi tanács újabb rekompenciációs üzletet is kötöttek, amelynek értelmében a máv. további egy kilométer sinpárt ad az erdei vasútnak, a város pedig megfelelő további famennyiség kitermelésére ad engedélyt a máv. igazgatóságának.

— **A világitási vállalat mérlege.** A világitási vállalat tudvalegleg három hónapos indemnitást kapott, hogy 1920. évi mérlegét és ennek alapján az 1921. év valóságos költségvetési előirányzatát elkészíthesse. A vállalat most beadvánnyal fordult a tanácshoz és felvilágosítást kért bizonyos elvi kérdések eldöntésére. Ilyenek a román károk felvétele, vagy fel nem vétele a költségvetésbe, a leírások százalékos megállapítása, a vagyon felvétel kérdése és több fontos elvi kérdés. A városi tanács a felügyelő bizottságot, a világitási bizottságot és a tanács képviselőiben Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt és Tóth Emil dr. tanácsnokot bízta meg, hogy a számvetés delegáltjával és a világitási vállalat vezetőseivel együtt tartandó értekezleten döntsék el ezeket az elvi kérdéseket.

— **A hadbiztonság kiköltözése a városházáról.** A városi tanács mai üléséből átirattal fordult a körletparancsnokhoz és kérte hadbiztonságnak a városháza épületéből való kitelepítését azzal az indoklással, hogy egyrészt a laktanyák kijavítása már befejeződött, másrészt a város tisztviselői a hivatalszobák mai zsufoltsága mellett nem képesek dolgozni.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács ma a következő új iparengedélyeket adta ki: Grossmann Ábrahám zsidó 200, Porcsalmy Ernő kelmefestő és vegytisztító 500, Kelemen József férfi- és női szabó 500, Balogh Istvánné kész gyermekruha kereskedés 100, Berkovits Bernát kézmű- és rövidáru kereskedés 1000 koronáért.

— **Menekültek iparüzése.** Menekültek és hadifogságból hazatértek több ízben jutottak már abba a helyzetbe, hogy nem kaphattak képesítéshez kötött ipa-

rok üzéséhez engedélyt, mert szak-képzettségüket, vagy az előírt gyakorló idő kitöltését nem tudták kitölteni. A városi tanács méltányolva a menekültek és a hadifogságból hazatértek helyzetét, azt a gyakorlatot vezette be, hogy az ilyen kérvényezőket felhívja, tegyenek szakvizsgát az iparüzésüknél és ha a vizsga sikerül, akkor a tanács előterjesztést tesz a miniszterhez, hogy tekintsen el a törvényben előírt formáságotól.

— **Hősök mauzoleuma.** Még 1916-ben utasította a közgyűlés a városi tanácsot, hogy tegyen előterjesztést a hősök temetőjében felállítandó mauzoleumról. Ugyanakkor erre a célra 150000 koronát vettek föl a költségvetésbe. A viszonyok változtával azonban még csak gondolni sem lehet a mauzoleum felépítésére. A tanács tehát előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a mauzoleum építés ügyét egyelőre vegye le teljesen a napirendről.

— **Bernstorff gróf neje beperelte az Uniót.** Berlinből jelentik: Bernstorff gróf, volt amerikai német nagykövét felesége kérte az Unió kormányától, hogy Amerikában lévő vagyonát adja vissza. Az Egyesült Államok kormánya megtagadta a kérés teljesítését, még pedig a békeszerződésre való hivatkozással, mert a grófné német állampolgár. Bernstorff grófné most a kolombiai bíróságnál 1 millió dollár fizetésére perelte be az amerikai kormányt, mert állítása szerint vagyonát édes apjától örökölte, aki amerikai állampolgár volt.

— **Margit-fürdő teljes üzemmel állandóan nyitva.**

— **Holnap délben jelenik meg a Családi Kör Színházi Híradó** szenzációs új száma 24 oldal terjedelemben temérdek új illusztrációval, nagy meglepetésekkel. A csoda olcsó lap 5 koronáért mindenütt kapható. Bővebbet lapunk holnapi számában.

— **Nagy hóvihár New-Yorkban.** New-Yorkból jelentik: A városban olyan hóvihár dühöngött, amilyenre 20 év óta nem emlékeznek. A hó rövid idő alatt egy láb magasra emelkedett. A vasuti közlekedést a külvárosokban meg kellett szüntetni. A vihar, mely New-Yorkban tíz embert megölt, végigseperte Ujfundland nyugati partját is, ahol az egész kereskedelmi-, vasuti- és hajózási forgalom megbénult.

— **Ujdonság! Tavaszi sportkabátok** serdülő leánykák és hölgyek részére Himalaja-kelméből pasztel divat színekben 2500 koronáért kaphatók a **Rózsa-áruházban.**

— **Csokoládék,** friss desszertek legnagyobb választékban. Csemegeüzlet, Hungária kávéház mellett.

— **Frank Sándor cégnél Piac-u. 42.** ruhaszövetek, selymek, selymek különféle minőségben, továbbá női kész ruhák, valamint menyasszonyi kelengyék legújabb kivitelben.

— **Most jelent meg a Xa-Xa** szenzációs filmörténet, könyvalakban. Kalandos történet az afrikai meseországokban. **Ára 11.50.** Kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

— **Kalapok,** ardivat árak legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrenél.

— **Elegáns tavaszi felöltők, costümök, ruhák és blousok** nagy választékban megérkeztek raktárra **Frank Sándor** céghez. Piac-utca 42.

— **Üzleti könyvek** minden nagyságban és kivitelben kaphatók. Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.t. papirnagykereskedésében. Nyomatványok a legizlésebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

— **Előre haladott idény miatt leszállított árban ajánl tél nőt és leány felöltőket, plüsch kabátokat, szőrmeárut és hoákat, flanel blousokat és pongyolákat** **Frank Sándor** cég, Piac-u. 42.

— **Van hadikölcsöne vagy koronajáradéka ???** Ha igen, úgy olvassa el Dr. Nádás László könyvét «A magyar államadóssági címletek nostrifikálása»-ról, Ára K 42.— Kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénysárság papírkereskedésében Piac-n. 34. sz.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

SZINHAZ.

A színházi irodák hírei:
Pénteken bérletszünetben *A fekete pillangó* kerül színre.

XA-XA, amerikai dsungel bűnügyi történet első részét a legnagyobb elismeréssel fogadta az Uránia közönsége úgy, hogy a XA-XA évekre kiható emlékezetes sikert aratott. Bemutatja az Uránia. Jegyelvétel.

«**A gyémánt palota**», bűnügyi történet 5 felvonásban az Apollóban.
Olaf Fönn és Clara Wleth főszereplésével a Pusztító vész című 5 felvonásos drámát mutatja be ma az Arany Bika mozi.

Amerikai élet

Soha annyi szó nem esett Amerikáról, mint mostanában, — talán érdekes lesz néhány vizen-tuli hír, amit ottani újságokban találtunk. A *Szabadság* közli

a *milliomosok* hiteles statisztikáját a következőkben:

J. D. és William Rockefeller vagyona 3—5 milliárd dollár. A Pratt családé 400, Harknessé 400, Carnegie-é 300, Weyerhauseré 300, Vanderbiltek 300, Astorok 300 millió.

Payne Whitney-család 200, Frick vagyona 150 millió, a Goelcher 100, a J. J. Hill-vagyon 100, Hetty Green-hagyaték 100, a Field-vagyon 100, Harriman 100, Morgan 150 milliótól 200-ig. A Flagler-vagyon 100 millió, Antony Brady 100, a Gouldok 100, Wiedener 80, George F. Baker 80 millió.

Stillman 60, Isaac Stevenson 70, Kennedy-Tod 75 millió. Sage-vagyon 60, Blair 50, Rhineland 50, Rogers-család 50, Archbold 50, Mills 50, Daniel Reid 50, Piant 50, Searles 40 millió. Armour 100, Swift 100, Moris 50, A. C. James 50, Cleveland Dodge 60, Pullman 50 millió.

S így folytatódik ez le a csak 10 millió dolláros familliákig. A szegényebbeket nem érdemes fölemlíteni. A 40 millió «szegényebb» familliák közül felemlítjük Mrs. Willaim Leeds-et, aki tudvalegleg Kristóf görög királyi herceghez ment feleségül s Alexander Smith Cochran-et, aki míg Walska lengyel színésznőt el nem vette feleségül, 40 millióval Amerika leggazdagabb agglégénye volt.

Mrs. William Leeds egyébként

10 milliót kölcsönzött a görög királynak, akinek így sikerült trónjára visszajutni, megugrasszva az országból a hírhedt Venizeloszt.

New-York Közbiztonsága.

Régen a postakocsiban való utazás volt veszedelmes, ma már New-York legelőkelőbb szállóiban is kirabolják az embert. A hatóságok maguk is a legerélyesebb intézkedéseket fogantatosítják. A polgármester figyelmezteti mindazokat, akik értékes tárgyakat szoktak maguknál hordani, hogy folyamodjanak fegyverviselési engedélyért. A legkonzervatívabb becslés szerint is négy millió dollárt raboltak el az elmúlt év folyamán a new-yorki banditák. Naponta átlag 6 utonállás, vagy más főbenjáró bűncselekmény esik az utóbbi hetek során.

Huszonegy millió két lábért.

New-Yorkban a villamos keresztülgazolt egy fiú két lábát. A gyerek az életnek csak úgy volt megmenthető, hogy atyja véréből átömlesztettek annyit, amennyi életbenmaradáshoz szükséges volt. Az esküdtbíróság 42.500 dollár kártérítést ítélt meg részére.

A fölösleges ruha

Ernest Thompson Seton híres naturalista tudós mostanában sorozatos előadást tart a természet különféle megnyilvánulásairól, főleg a ruhaviselés ellen prédikál.

— A nemek erkölestánának, mondja, semmi köze a ruházkodáshoz. Ezt bizonyítja a kelet-afrikai törzsek példája. Minél kurtaabb a nők szoknyája és minél kivágottabb a nyakviselőjük, annál nagyobb az egészségügyi ellenálló képességük.

— A jelenlegi női viselet a legokosabb az eddigi összes civilizált viseletek között és a legjobb irányt képviseli. Törökországban, ahol a nőket telerakták ruhával, selymekkel, a legnagyobb erkölcstelenség a világon. Ugyanez állott a régi Franciaországra is, amikor a nők telerakták magukat selyemmel, bársonnyal és az arcukat puderral és festékekkel. A tényállás az, hogy a test elfedése inkább csábít az erkölcstelenségre, nemhogy elvonná attól a gondolatot.

... Azt hisszük, hogy a megértő magyarországi divathölgyek szívéből ennyire nem zengett még a dal: Drága, aranyos embei ez a Szelet!

Három feleség

Egy Schusztler nevű szerencsétlen villamoskalauz trigamiát követett el. Úgyvén a bíróság ítélkezik, ettől különállóan a következőképen rendezik az asszonyok sorsát: Az első számú feleség házasságtörés címén válpört, a második számú érvénytelenség pört indít. A harmadik ezek után megmarad törvényes feleségnek.

Kivégzés előtt

a kabarében találkozunk

De ez mind semmi az alábbi kedélyességhez képest. Ohio állam columbusi fegyházában 1950 vollos villamosszékbe ültették Deli József magyar polgártársunkat, aki agyonlőtte a feleségét. A «Szabadság» munkatársa meginterjúvolta, cikkét egyébként így fejezi be:

— Munkatársunk bucsut vett Deli Józseftől. Nemsokára családja tagjainak is távoznok kellett, mert délután 2 óraker kabaré-előadást rendeztek a rabok. Erre az előadásra elkísérték Deli Józseffel együtt mind a nyolc halálraítéltet. Szegény Deli József bizonyára szívesebben kacsagta volna magát halálra.

Megérkezett !!

Hegedűsné Gyermek-dívalházába
flanell és tetra
pelenka és baby
kelengyék !!
Uj küldemény !!
Simonffy-utca 2.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma
Első Takarékpalota

Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Uj kuplék és dalok!

Salome (Szászorszép)	34.50
Bar nóta	28.75
Jöjj Hindoszlamba	28.75
Botbüntetés	28.75
Oh, oh be csuda fura ez az élet	28.75
Last Letter (Az utolsó levél)	28.75
Emlékezés	28.75
Egy régi dal a régi zongorán	28.75
Madonna	28.75
Rettenetes egy eset	28.75
Balázs Árpád: Kicsi falu kicsi ház	28.75
Balázs Árpád: Nem a Tisza partján fekszik ez a csárda	28.75
Orgonavirágok. Irta Kiszely Gyula	28.75
Horthy Miklós induló	28.75
Sibernóta	34.50
Csicsóné	28.75
Halló. Vasárnap délután	34.50
Mancikám	28.75
Karnevál	28.75
Haragszik a tenger	28.75
Deborah	28.75

Kaphatók:
Hegedűs és Sándor r.-t.
zeneműkereskedésében.

Északnémetországi Quedlinburgi répamagvak!

Cukorrépamag, Takarmány
cukorrépamag, M a m u t h
vörös répamag, L e u t o w i t z i
sárga, gömbölyű répamag
szavatolva fajazonosságért és csira-
képességért, legolcsóbban beszerezhetők:
Ullmann Salamon Keresk. R. T.-nél
Piac-utca 69.
Varmegyházával szemben.

Leghíresebb és legmegbízha- tobb quedinburgi „Mette“-féle Takarmány- répamag

Kapható: **HOLLÄNDER
ADOLF ÉS FIA** cégnél,
Arany János-utca 14. sz. alatt

Irredenta dalok!

Molnár Kálmán: Székelyek siralma. 4 füzet a 28.—	
Radnai György: Nincs elveszve Magyarország	23.—
Szilágyi Béla főhadnagy Irredenta dalai. 5 dal egy füzetben	34.50
Murgács Kálmán dalai 5 dal egy füzetben	34.50
Horthy Miklós üzenete (Dal a turulmadárról)	33.—
Nemzeti indulók (3 induló)	23.—
Kolozsvár—Kassa	23.—
Horthy Hymnus	33.—
Nem-Nem-Soha	23.—
Bujdosó magyarok dalai	6.—
Irredenta dalok	17.—

Kaphatók:
Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
zeneműkereskedésében.

Egy lényes, nagy kávéházi berendezés

az alhoz tartozó minden néven ne-
vezendő butorral folyó évi március
10-én, délelőtt 9 órakor Nyíregyhá-
zán, Kislér Iparos Híradó Egyesülé-
sében ingyenes árverésen egy tétel-
ben, esetleg darabonként **el fog adatni.**

Fabriczius Gézané ha-
gyatékához tartozó zong-
gora, persa szőnyeg, csil-
lárok, különféle ékszerek
brillians gyűrű, drága-
gyöngy nyakék, ezüstök,
1921. március 5-én, dél-
után 5 órakor Szendrő
Sándor ur üzletében —
Batthyányi-utca 22. —
nyilvános árverésen el-
adatnak.

Fűszerkereskedők és cukrá- szoknak feltétlenül meg kell venni a

**fényüzési adó
raktárkönyvét**
mert az új rendelet értelmé-
ben ezt március 1-től kezdő-
dőlég ezen üzleteknek is ve-
zetni kell. :: :: Bejelentési
jegyzőkönyv is kapható:
Hegedűs és Sándor r.-t. pa-
pírkkereskedésében, Piac-u.34.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó
1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20—, minden további szó K 2—
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VATBL.
**Aranyat,
ezüstöt,
brilliansokat**
napl árban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.

Jókai
összes műveit 100 kölet-
ben megvételre keres
Acél antiquáriuma, Piac-
utca 24.

Olmot,
ólomcsöveket, ólomedé-
nyeket és más ólomból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÁS.
Élesztő
naponta friss bármely
mennyiségben. Vidéki
kereskedőknek rendsze-
res szállítással kedvez-
ményes árban állandóan
kapható Rosenthal Sándor-
nál, Csapó-utca 19.

Abronesvas,
teljesen új, kgr.-ként 20
K-ért kapható a kiadó-
hivatalban.

XA—XA

Most jelent meg!
Szenzációs filmtörté-
net könyvalakban. —
Ára: 11-50 korona.

XA-XA

Kalandos történet az
afrikai meseországban
Kapható Hegedűs és
Sándor könyvkeres-
kedésében, Piac-u. 34.

XA—XA

Hangverseny
gramofon teljesen új
állapotban 41 legújabb
kitűnően összeválogatott
2 oldalas lemezzel al-
kalmi áron eladó. Aczél
könyvkereskedésben.

Eladó
egy szép, nagy ebédő-
divány. Veres-utca 4.

Fiu- és leány swetter garnitúrák

nagy választék-
ban kaphatók.

dr. Hegedűsné
gyermekdivatházában:
SIMONFFY-UTCA 2.

Varrógép
használt, jókarban levő
eladó. Megtekinthető
Méliusz-tér 5. sz. alatt.

Tiszta
egész ives
makulatura
(ujszágnapir) kapható
5 és 10 kilós
csomagokban a kiadó-
hivatalban. Piac-u. 49.

Eladó
gyönyörű — rischellio
ágyterítő, teljesen új. —
Point lace millió és —
vitrage, szinte új. Alig
használt selyem paplan,
6 személyes kávé garni-
tura, 2 pár cipőre való
fekete finom bőr. Meg-
tekinthető d. e. 10—12-ig
Teleki-u. 8.

Transmissióhoz
való két felső kerék
eladó. Cím a kiadóhiva-
tálban.

A bolsevizmus Magyarországon

Andrássy Gyula
gróf, Mattekovits
Sándor, Berze-
viczy Albert és
Wlassics Gyula
báró közreműkö-
désével szerkesz-
tette :: ::
Gratz Gusztáv.

Ára felárral:
460 korona

Kapható: Hegedűs
és Sándor irod. és
nyomdai részv. társ.
könyvkereskedésében
Piac-utca 34. szám

2 darab
teljesen új szövetöltöny,
jó erős, rendkívül olcsón
eladó. Cím a kiadóhiva-
tálban.

Malacok,
8 hetesek, szapora faj-
ták, eladók. Attila-tér 4.

Eladó
fuvarozási vállalat. 4
ló, 3 szekér, 1 stráf-
szekér, 1 fűvehintő, 3
pár komplett szerszám,
1 egyes szerszám, 6 lánca,
3 pokróc, egytételben. —
Ára: Kettőszázezer ko-
rona. Cím a kiadóhiva-
tálban. Csak f. hó 5-ig eladó.

KERESLET.

Aranyat,
mindenfélé ezüstöt, bril-
liantot, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Utazó
kerestetik Lindenfeld J.
Jenő fűszernagykereske-
dőnél. Csak az jelent-
kezzék, aki teljes jártas-
sággal bír.

Házmester,
ki udvari kertészetben
jártas, felvétetik Fleischer
Móránál, Hatvan-u. 38.

Vonalozó
intézetünkbe
egy leányt
felvesszünk
Piac-utca 49.
II. udvar.

Ápótónó
éjjel-nappali belegápo-
lást elvállal. Homok-utca
4. szám, ajtó 3.

Könyvkötő tanuló
és egy tanuló leány a
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkötészetébe fizetés-
sel felvétetik. Piac-u. 49.

Modern
butorozott lakásért —
vagy szobáért magas bért
fizetek. Cím a kiadóhiva-
tálban.

VEGYES.

Menekültek
figyelmébe! 2 szoba
butort elvállal és gondoz
magános urinó. Cím a
kiadóhiva-
tálban.

Uj művészeti :: könyvek: ::

Muther:
A festőművészet
története
Rengeteg képpel,
nagy vaskos kötet.
Ára kötve felárral
483 korona.

Nádai:
Az iparművészet
Magyarországon
Sok képpel. Kötve
felárral 138 kor.

Kaphatók: Hegedűs
és Sándor irod. és
nyomdai részv. társ.
könyvkereskedésében
Piac-utca 34. szám

Magyar gyors- és
vitalrás tanítását el-
vállalom. Cím a kiadó-
hivatalban.

Fehérneműt,
gyermekruhát, harisnya-
fejelést jutányosan ké-
szíttek. Filé munka ké-
szítését és tanítását vál-
lalom. Csapó-utca 35.
udvarban jobbra.

Német nyelv oktatást
elvállalok. Cím a kiadó-
hivatalban.

Menekült
család zongorájának he-
lyet adok és gondozom.
Simonyi-ut 17.

38. sz.
magasszárú női sport-
cipőt cserélőnek 39. szá-
muval. Cím a kiadóhiva-
tálban.

**Aranyat, ezüstöt,
brilliansat a legma-
gasabb árban veszek**
POLLÁK
ékszerész Piac-utca 70.

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.